

RUMUNSKO

Krajina	Rumunsko		
Oficiálny názov	Rumunská republika		
Rozloha	238 391 km ²	Počet obyvateľov	22 335 551 (2004)
Hlavné mesto	Bukurešť	Počet obyvateľov	2 226 457 (r.2002)
Štátne zriadenie	Republika	Mena	Leu (nový) 1 RON = cca 11 SKK
Náboženstvo	pravoslávne (86,7%), rímsko-katolícke (4,7%), reformované (3,2%), grécko-katolícke (0,9%), evanjelické (0,2%), iné (4%)		
Úradné jazyky	Rumunský		
Územné členenie	41 žúp, 263 miest, 2.685 strediskových obcí, 13.285 obcí		
Zákonodarná moc	dvojkomorový Parlament	Snemovňa poslancov	Senát
Výkonná moc	Vláda zložená z 25 ministrov na čele s predsedom	Menovaná parlamentom na návrh prezidenta	4-ročné funkčné obdobie
Súdna moc			
Ceny základných potravín	biely chlieb 1 RON, mlieko 2,8 RON, jogurt 1 RON, vajce 1 ks 0,5 RON (50 bani), maslo 2až 6 RON, voda 1,5 RON, paradajky 4-5 RON/kg, 1 kg mäsa medzi 12-20 RON.		

Cestovanie

Všeobecné turistické stránky

Zajímavé mestá

Predvojnová Bukurešť bola označovaná za Paríž východu. Rumuni, ktorí cítia určité historické príbuzenstvo s Francúzmi vytvorili v meste niekoľko útulných kaviarničiek v parížskom štýle.

Čarovným mestom je Sighisoara, jedno z mála európskych opevnených miest, ktoré je stále obývané. Nad mestom sa vypína stredoveká citadela, jedna z najkrajších a najmenej spustošených v Európe. Z veže je krásny pohľad na všetky budovy, strechy a veže Sighisoary, i na malý okrový dom, kde krátky čas žil knieža Vlad Tepes známy ako Drakula. Dnes je tam reštaurácia. Posledná bitka o Sighisoaru bola v r. 2004, keď sa viedli spory o drakulovský zábavný park, ktorý mal byť postavený v tesnej blízkosti mesta a hrozil poškodiť pamiatku.

Do krajiny prichádzajú tisíce zahraničných turistov po stopách Drakulu. Upírska legenda, ktorú vytvoril v r. 1897 írsky spisovateľ Bram Stoker, dostala Rumunsko do pozornosti po celom svete. Legenda má asi aj racionálne jadro, pretože v r. 1436 zasadol na valašský trón knieža Vlad II. Tepes a stal sa známy nevídanou krutosťou. Zajatých Turkov nechal narážať na kôl a bavil sa na ich utrpení. Nie je však doteraz jasné, kde Tepes skutočne žil. Časť autorov tvrdí, že to bolo v Sighisoare, ale ľudové legendy

najčastejšie hovoria o hrade Bran neďaleko mesta Brašov.

Kultúra

Rumunská kultúra je veľmi pestrá a zaujímavá. Vďaka izolácii od západného sveta je zachovaná často v pôvodnej podobe. Dôležitú úlohu v živote Rumunov stáročia zohrávali ľudové básne, piesne a hudba. Tá je stále veľmi živá, vitálna.

Osobitý rumunský folklór sa každoročne prezentuje v mnohých festivaloch i v múzeách ľudovej drevenej architektúry pod šírým nebom (Bukurešť, Timisoara a ďalšie miesta).

Sedem rumunských lokalít je zapísaných v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Je tam Biertan a jeho opevnený kostol, kláštor Horezu, maľované kostolíky v severnom Moldavsku, staré centrum mestečka Sighisoara, drevené kostolíky v Maramures, dácka pevnosť v horách Orastie a z prírodných krás dunajská delta.

Gastronómia

Rumunská gastronómia je pestrá, pikantná a výdatná, používa veľa zeleniny. Najčastejším mäsom je bravčové, dobrá je hovädzina, teľacina a kuracina, ktorá sa často griluje. Domácka kuchyňa pozná veľa polievok, špecialitou je ciorba (čorba), polievka uvarená zo skvasených otrúb, údeniny, zemiakov a hovädziny či kuraciny. Ďalší špecialitou je tachitura moldoveneasca (dusené mäso) alebo mititei (mäso zaliate ostrou korenenou omáčkou. V dunajskej delte treba skúsiť kapra na grile.

Národným nápojom je tzuica (slivovica), ktorá má niekoľko podôb podľa regiónu, sily a chuti. Najsilnejšia je tzuica de Bihor, známa aj ako palinca. Rumunské vína (najmä pinot noir, cabernet sauvignon, ryzlink, pinot gris a chardonnay) získali na medzinárodných trhoch veľa ocenení. Víno sa veľmi často podáva so sódou, obľúbené je aj víno varené.

Šport

Divácky najobľúbenejším športom je kvalitný futbal. Veľa rumunských futbalistov hrá v súčasnosti v zahraničných kluboch, najmä v Taliansku, Španielsku, Anglicku a Holandsku. Veľmi populárna je aj športová gymnastika. Už roky má Rumunsko tiež jedno z najlepších kajakárskych i kanoistických družstiev. Svetové uznanie dosiahli rumunskí tenisti Ilie Nastase a Ion Tiriac.

Mládež zo zahraničia chodí do pohorí Bihor a Maramureš za trekingom. Veľa turistických chodníkov je však neudržiavaných. Populárna je aj rybačka na vnútrozemských riekach a kanoistika. Do stredísk Poiana Brašov a Sinaia sa chodí lyžovať. Rozvinutá je zdravotná turistika. V krajine je vyše 3000 termálnych prameňov a 70 kúpeľných centier. Najznámejšie sú Baile Hercule v južných Karpatoch, Baile Felix na severozápade a Sovata v Transylvánii.

Pláže na 245 km dlhom čiernomorskom pobreží sú piesočnaté a pretože tam nie je príliv a odliv, sú veľmi čisté. Popri plávaní a dovolenkách rodín s

	<p>malými deťmi je tam populárny aj windsurfing.</p> <p>Ďalšie informácie: Stránka rumunského Ministerstva cestovného ruchu; obsahuje množstvo informácií o Rumunsku, vrátane mapy krajiny - www.turism.ro http://www.itisnet.com/english/e-ce/e-romania/</p> <p>Vyhľadávanie informácií o doprave: http://www.travelnotes.org/Europe/romania.htm</p> <p>http://www.roclimbing.net/</p> <p>Možnosti športovania: http://www.wordtravels.com/Travelguide/Countries/Romania/Basics Základné fakty o krajine: http://www.infotravelromania.ro/ http://www.geoturism.ro/index.php - prírodné zaujímavosti</p>
Hlavná stránka na vyhľadávanie autobusových/vlakových spojení	Priamy spoj autobusom zo SR nie je. Do Bukurešti možno však cestovať linkou z Budapešti. Z autobusovej stanice Népstadion v Budapešti idú denne aj lacné autobusy do rumunských pohraničných miest Oradea (Nagyvarad), Arad a Cluj (Kolozsvár, Kluž), kde žije maďarská menšina. Do Aradu jazdí denne autobus aj z maďarského mesta Szeged. vlakové spojenia: www.cfr.ro MHD v Bukurešti: www.ratb.ro Ďalšie linky na vyhľadávanie spojení: http://www.interrailnet.com/ http://www.romaniatourism.com/while.html Základné informácie: http://goeasteurope.about.com/od/romania/bb/romanianbasics.htm
Stránka železníc/vlakovej dopravy	Vlakom sa do Rumunska dá dostať denne z Bratislavy rýchlikom cez Budapešť a Brašov do Bukurešti. Ďalšie priame vlaky sú z Budapešti a z Viedne cez Bukurešť až do Constanty. viac na: www.cp.sk . Informácie o vlakových spojeniach a ďalšie informácie o vlakovej doprave: www.cfr.ro .
Stránky autobusových prepravcov	www.autogari.ro Ministerstvo dopravy: http://www.mt.ro/engleza/strategii/post/
Letecké spoločnosti pre vnútroštátne lety	Do Bukurešti lietajú šesťkrát týždenne z Viedne slovenské nízkotarifné SkyEurope Airlines s autobusovým prípojom z Bratislavy k odletom a príletom (viac na: www.skyeurope.com , čas letu 90 min.). Z Viedne je denne spojenie lietadlami Austrian Airlines (viac na: www.aua.com) a rumunskej spoločnosti TAROM (viac na: www.tarom.ro). V týždni 10 ráz lieta Austrian Airlines aj do Timisoary a TAROM 3-krát týždenne do Kluže. Z Bratislavy, Košíc, Sliača, Popradu a Žiliny možno do Bukurešti cestovať s ČSA s prestupom v Prahe (viac na: www.czechairlines.com). Z Budapešti je spojenie na šesť rumunských letísk vrátane Bukurešti a Konstanty pri Čiernom mori. Národný letecký prepravca; vyhľadávanie spojení pre vnútroštátne aj medzinárodné lety - www.tarom.ro Letisko Bukurešť; informácie o leteckej doprave a vyhľadávanie leteckých spojení - www.otp-airport.ro

Stopovanie	<p>V Rumunsku sa údajne stopuje veľmi dobre, Najmä preto, že systém verejnej dopravy je nedostatočný a mnoho ľudí používa autostop aj na cestu do práce. Vodiči môžu niekedy za zvezenie požadovať peniaze, preto je lepšie dohodnúť sa vopred a vyhnúť sa komplikáciám pri vystupovaní. Stopovanie tiež nahrádza systém doprava v odľahlých častiach krajiny. Ženy by nemali stopovať samy a neodporúča sa ani stopovanie v noci.</p>
Ostatné informácie k cestovaniu	<p>Doklady: Štátni občania SR môžu pricestovať do Rumunska s platným cestovným pasom alebo platným občianskym preukazom. Pre rodinných príslušníkov - občanov SR, resp. EÚ, platia rovnaké podmienky vstupu. Iba v prípade, ak je rodinný príslušník občan tretej krajiny, pre ktorú platí vízová povinnosť, musí požiadať na príslušnom zastupiteľskom úrade Rumunska o rumunské vstupné vízum. V prípade, ak je rodinný príslušník držiteľom platného pobytového povolenia pre iný členský štát EÚ, vstupné vízum nepotrebuje.</p> <p>Občania EÚ a ich rodinní príslušníci majú povinnosť do 15 dní odo dňa vstupu na územie Rumunska prihlásiť sa na najbližšom útvare cudzineckej polície. Rovnaká lehota platí i pre oznámenie akejkoľvek relevantnej zmeny, ktorá u cudzinca nastane.</p> <p>Pokiaľ sa občan EÚ hodlá zdržiavať na území Rumunska maximálne 3 mesiace, nie je potrebné si vybavovať žiadne ďalšie formality.</p> <p>Doprava v Bukurešti: je veľmi prehustená s takmer trvalými dopravnými zápchami, vzhľadom k tomu, že denne sa v obvode hlavného mesta pohybuje asi milión vozidiel. Jazda osobným vozidlom po meste si preto vyžaduje istú skúsenosť. Výhodné je používať sieť metra - cestovný lístok stojí v prepočte asi 20 Sk. Metro má moderné súpravy, je rýchle, pohodlné a je v ňom bezpečne vzhľadom na stálu bezpečnostnú službu. Na prepravu (napr. z letiska a i.) je výhodné použiť aj taxíky – cena za 1 km je v prepočte asi 13 Sk. V meste je možné používať aj električky, trolejbusy, autobusy, resp. minibusy, ktoré však bývajú preplnené a je tam hrozba vreckových krádeží. Parkovanie v meste je mimo víkendov veľmi komplikované vzhľadom na množstvo vozidiel. Parkovacie poplatky pre cudzincov sú spravidla 20.000 ROL (cca 20 Sk).</p> <p>Dôležité telefónne čísla: Polícia: 955, SOS: 962 Požiarnici: 981 Informácie o telefónnych číslach: 931 Informácie o odchode a príchode vlakov: 9521 (www.cfr.ro), Informácie rumunskej leteckej spoločnosti TAROM: 9371 Informácie o odchode a príchode autobusov Eurolines a vnútroštátne: 9391 Medzinárodné hovory: 971 Medzimestské hovory: 991 Miestny čas: 958 Jednotná núdzová linka: 112 Pohotovosť: 962 Záchranná služba: 961 Taxi: 9531, 9461, 9494, 9466 Vlakový cestovný poriadok 9521, www.cfr.ro Informácie: 931</p>

	<p>V Bukurešti sa oplatí používať metro; je lacné a udržiavané; mapu metra nájdete tu: www.pmb.ro/metrou.htm .</p> <p>Rumunské štátne železnice: www.sfr.ro .</p> <p>Automobil Clubul Romania (Rumunský automotoklub), informácie o automobilovej doprave: www.acr.ro .</p> <p>Aktuálna predpoveď počasia: www.wunderground.com/global/RO.html .</p> <p>Viac o Bukurešti: www.greyro.com/guide/bucharest.html .</p>
Ubytovanie	
Lacné ubytovanie pre študentov/mladých ľudí	<p>Informácie o hosteloch v Rumunsku; www.hihostels-romania.ro .</p> <p>Vyhľadávanie podľa názvu hostela alebo podľa miesta; možnosť rezervácie cez internet; v časti „join now“ sú informácie o karte zliav v hosteloch, ktorá sa dá priamo objednať;</p> <p>Cena v hosteloch sa pohybuje medzi 7 – 12 Eur osoba/noc: http://www.hostelworld.com/countries/romaniahostels.</p> <p>Ponuka ubytovania v hlavnom meste: http://www.hostelbookers.com/hostels/romania/bucharest/</p> <p>Vyhľadávanie podľa ceny a dĺžky pobytu: http://www.travellerspoint.com/hostels-en-co-169.html</p>
Turistické ubytovne/campy	<p>Kempy v celom Rumunsku: http://www.romaniatourism.ro/</p> <p>Kempy pri Čiernom mori: www.litoralulromanesc.ro/camping.htm</p> <p>Kempy pri Čiernom mori: http://www.harta-turistica.ro/</p>
Stránky na vyhľadávanie ubytovania	<p>Hotely - www.hotelnet.ro</p> <p>Hostely - www.hihostels-romania.ro</p> <p>Penzióny a ubytovanie na vidieku; vyhľadávanie podľa mapy krajiny: www.antrec.ro</p> <p>Apartmány v hlavnom meste - http://www.finitconsult.ro/</p> <p>Vyhľadávanie hotelov http://www.bookingromania.com/</p> <p>Sieť hotelov - http://www.needtoescape.com/Romania/Zalau-hotels-accommodation.html</p> <p>Ubytovanie v regiónoch: http://www.bucharest-romania-hotels.ro/accommodation/</p>
Ostatné informácie k ubytovaniu	<p>Žiadosť o dlhodobý, resp. prechodný pobyt na území Rumunska vybavuje Úrad pre cudzincov (Autoritatea pentru Străini) , ktorého pobočky sa nachádzajú v každom župnom meste krajiny (adresa v Bukurešti - ul. Ion Cămpineanu 14).</p> <p>O špecifických a najmä aktuálnych podmienkach týkajúcich sa vstupu a pobytu na území Rumunska by sa občania SR mali vopred informovať na konzulárnom oddelení Veľvyslanectva Rumunska v Bratislave.</p>
Priemerná cena za jednu noc v hosteloch/hoteloch	<p>Cena v hosteloch sa pohybuje medzi 10 – 15 EUR osoba/noc;</p> <p>Cena jednolôžkovej izby v hoteli strednej kategórie v Bukurešti cca. 80-120 EUR.</p>
Odkazy na portály, kde si mladí ľudia hľadajú alebo ponúkajú ubytovanie	<p>Stránka, na ktorej si mladí ľudia/študenti môžu hľadať spolubývajúcich: http://www.colegdecamera.ro/</p> <p>Turisti hľadajú bytovanie: http://www.hellotourist.net/szallasok.php?orszag=6&nyelv=9</p>
Práca	
Všeobecné info	<p>Žiadosť o dlhodobý, resp. prechodný pobyt na území Rumunska vybavuje Úrad pre cudzincov (Autoritatea pentru Străini) , ktorého pobočky sa</p>

	<p>nachádzajú v každom župnom meste krajiny O špecifických a najmä aktuálnych podmienkach týkajúcich sa vstupu a pobytu na území Rumunska by sa občania SR mali vopred informovať na konzulárnom oddelení Veľvyslanectva Rumunska v Bratislave.</p> <p>Režim vstupu</p> <p>Rumunsko sa od 1.1.2007 stalo členskou krajinou EÚ, z čoho vyplývajú pre občanov SR, ktorý sa krátkodobo alebo dlhodobo zdržujú na území Rumunska, dôležité zmeny. V prípade, že sa občan EÚ chce zdržiavať na území Rumunska dlhšie ako 3 mesiace, musí sa do 90 dní odo dňa vstupu prihlásiť na najbližšom útvare cudzineckej polície a zároveň splniť jednu z nasledujúcich podmienok účelu pobytu: zamestnanie alebo samostatná zárobková činnosť, finančná nezávislosť a zdravotné poistenie, štúdium, zlúčenie rodiny. Miestom, kde sa musia občania EÚ či jeho rodinní príslušníci prihlásiť k pobytu, resp. požiadať o vydanie potvrdenia o registrácii, je AUTORITATEA PENTRU STRAINI (cudzinecká polícia). V Bukurešti sídlo na adrese: Strada Nicolae Iorga 23, sector 1. Mimo Bukurešti sú sídla cudzineckých polícií vo všetkých župných mestách. Občania SR, ktorí v Rumunsku dlhodobo pobývali už pred 1.1.2007, sú povinní si povolenie na pobyt „permis de ședere“ vymeniť za nový doklad do konca r. 2007. Ďalšie informácie možno nájsť na webovej stránke Cudzineckej polície Rumunska http://aps.mai.gov.ro, ktoré sú aj v angličtine. Je možné z nich stiahnuť i príslušné formuláre, informovať sa o dokladoch a poplatkoch za získanie pobytových povolení.</p> <p>Európsky portál s prehľadom pracovných ponúk: europa.eu/youth/working/index_ro_en.html</p> <p>Stránka Ministerstva zahraničných vecí informuje o potrebných dokladoch a systéme v Rumunsku - http://www.mzv.sk/App/WCM/main.nsf?Open</p>
Výška minimálnej mzdy	280 RON
Stránky úradov práce	www.anofm.ro je len v rumunčine
Portály na vyhľadávanie práce v krajine	<p>Tieto stránky sú väčšinou v rumunčine:</p> <p>www.ejobs.ro</p> <p>www.projobs.ro</p> <p>http://www.escapeartist.com/jobs12/easteu.htm</p> <p>http://romania.jobs.com/</p> <p>http://www.jobbank.ro/jobseekers/jobseeker_index.php</p> <p>http://www.learn4good.com/jobs/language/english/list/country/romania/</p> <p>http://www.1job.ro,</p> <p>http://www.1educat.ro,</p> <p>http://www.aims.ro,</p> <p>http://www.bestjobs.ro,</p> <p>http://www.bia.ro/8x6/home.html</p> <p>http://www.bursamuncii.ro,</p> <p>http://jobtin.infotin.ro,</p> <p>http://www.ciocp.ro,</p> <p>http://www.cvonline.ro,</p> <p>http://www.ejobs.ro,</p>
Vyhľadávanie brigád, sezónnych prác, au-pair agentúry	<p>Sezónne práce, letné brigády</p> <p>europa.eu/youth/working/working_holidays/index_ro_en.html</p> <p>http://www.hit.ro,</p> <p>http://www.humanresources.ro,</p>

	http://www.job.ro , http://www.jobsite.ro , http://www.locuridemunca.ro , http://www.munca.ro , http://www.myjob.ro , http://www.resurseumane.ro , http://www.semm.ro , http://www.joburi.net , http://www.siveco.ro Au-pair pobyty - europa.eu/youth/working/au_pair/index_ro_en.html
Informácie o pracovných podmienkach	europa.eu/youth/working/index_ro_en.html
Možnosti pre podnikateľov/začínajúcich podnikateľov	Rumunská obchodná a priemyselná komora; v anglickej verzii stránky sú v časti „Info & legislation“ informácie o podnikaní v Rumunsku: www.ccir.ro Stránka Rumunskej národnej agentúry pre malé a stredné podniky a spoluprácu, ktorá riadi program pre mladých podnikateľov: en.animmc.ro/
Ostatné informácie k práci	<p>Hľadanie práce</p> <p>Pri hľadaní práce je možné kontaktovať Národnú agentúru pre zamestnanie a sieť EURES. Národná agentúra pre zamestnanie poskytuje pomoc nezamestnaným a zamestnávateľom a na národnej úrovni koordinuje oblasť zamestnanosti a sociálnej ochrany aplikovaním zamestnaneckej politiky Ministerstva práce, rodiny a rovnakých príležitostí. Pracovné podmienky v rôznych odvetviach upravujú kolektívne odborové zmluvy.</p> <p>Národná agentúra pre zamestnanosť - www.anofm.ro</p> <p>Sprostredkovateľské služby úradov práce uľahčujú kontakt medzi zamestnávateľmi a uchádzačmi o prácu, ktorého cieľom je uzavretie pracovného pomeru. Prvým krokom miestneho úradu práce je zistenie pracovnej ponuky. Sprostredkovateľské aktivity zahŕňujú poskytovanie informácií o voľných miestach a podmienkach uchádzania sa o ne, ich inzerovanie prostredníctvom tlačených materiálov, usporiadanie búr práce a sprostredkovanie práce za pomoci elektronických médií – na základe vyhľadávania ponúk práce a predbežného výberu kandidátov na možné pracovné miesta.</p> <p>Agentúry sprostredkujúce časovo obmedzenú prácu sú na rumunskom trhu novinkou. Ide o súkromné agentúry, ktoré uzavú so záujemcom pracovnú zmluvu a jeho služby následne ponúkajú ďalším spoločnostiam. Tieto agentúry uzatvárajú zmluvy na presne vymedzenú dobu, obvykle najdlhšie na 12 mesiacov. Vo výnimočných prípadoch je možné zmluvu predĺžiť na 18 mesiacov.</p> <p>Pracovné agentúry Sprostredkovanie práce zabezpečujú tiež súkromné agentúry, ktoré poskytujú úplne alebo čiastočne hradené služby. Ponuky práce sú zverejňované aj v tlači, rozhlase alebo televíznom vysielaní.</p> <p>Uchádzanie sa o prácu</p> <p>Predkladané dokumenty ako životopis a motivačný list musia byť pre zamestnávateľa presvedčivé. To znamená, že je potrebné zvoliť primerane formálny štýl, ktorý nebude pôsobiť osobne ani príliš upäto. Dokumenty určené zamestnávateľovi by mali byť vytlačené na kvalitnom bielom papieri bez chýb. Informácie musia byť vecné.</p>

Zákonník práce

Zákonník práce rozoznáva individuálne a kolektívne pracovné vzťahy a kontroluje aplikovanie nariadení týkajúcich sa pracovných vzťahov a pracovno-právnej oblasti. Zamestnávateľ je fyzická alebo právnická osoba ktorý môže najat' zamestnanca na základe individuálnej pracovnej zmluvy.

Individuálna pracovná zmluva je zmluva na základe ktorej zamestnanec ako fyzická alebo právnická osoba pracuje pre zamestnávateľa za mzdu. Zmluva je uzatvorená na určitú alebo neurčitú dobu. Každá osoba, ktorá dosiahne 16 rokov môže začať pracovať. Individuálna pracovná zmluva je v písomnej forme a obsahuje: mená zúčastnených strán, názov spoločnosti, pracovné úlohy, riziká práce, dĺžka zamestnania a typ zmluvy, nárok na dovolenku, základný príjem a iné nároky, počet pracovných hodín (denne a týždenne) a iné špecifiká týkajúce sa podmienok pracovného miesta.

Skúšobná doba

Pracovná zmluva môže byť uzatvorená na neurčito alebo určitú skúšobnú dobu. Skúšobná doba trvá 30 kalendárnych dní pre prevádzkové pracovné pozície a nie viac ako 90 dní pre manažérske pozície. Pre nekvalifikovaných pracovníkov je to 5 pracovných dní, absolventi 3 až 6 mesiacov.

Pracovná doba

Pracovná doba je 8 hodín denne, 40 hodín týždenne, najviac však 48 hodín týždenne. Ak ide o prácu na zmeny, pracovná doba môže byť predĺžená na viac ako 8 hodín denne a 48 hodín týždenne.

Mzda

Mzda zahŕňa základnú mzdu a rôzne odmeny a príplatky za napr. nočnú prácu, prácu na zmeny, nadčasy. Minimálna hrubá mzda na národnej úrovni platná od 1.1.2007 je 390 LEI (cca 110 Eur) Pre zamestnancov v privátnom sektore kolektívna zmluva stanovuje minimálnu hrubú mzdu 440 LEI (cca 124 Eur) a absolventov univerzít je to 880 LEI (cca 248 Eur)

Dovolenka

Platená ročná dovolenka je garantovaná každému zamestnancovi, minimálna dovolenka za rok je 20 pracovných dní. Rôzne sviatky dané zákonom nie sú zahrnuté do dovolenky.

Dane a odvody

Daň z príjmu sa vzťahuje na príjmy SZČO, pravidelný plat, príjmy zo sprostredkovania využívania majetku, investícií, poľnohospodárskeho podnikania apod. Existujú možnosti odpočtov a výnimky z dane z príjmu fyzických osôb, ktoré možno nájsť v zákone č. 571/2003.

Každý zamestnávateľ aj zamestnanec je povinný prispievať so svojej mzdy poplatky do rozpočtu sociálneho poistenia, zdravotného fondu, rozpočtu nezamestnaneckého poistenia a štátneho rozpočtu. Daň zo mzdy a z iných príjmov je 16%.

Poplatky na sociálne poistenie (dôchodok): - 9,5% z hrubej mzdy (HM) zamestnanca a 19,75% zo všetkých HM zamestnancov platených zamestnávateľom

Poplatky do rozpočtu nezamestnanosti: 1% HM pre osobu ktorá je poistená na základe zmluvy, 2,25% zo všetkých HM zarobených zamestnancami a platenými zamestnávateľmi

Poplatky na zdravotné poistenie: 6,5% z HM zamestnancov a 7% za všetkých HM zamestnancov platených zamestnávateľmi.

	<p>Pre odvody na sociálne zabezpečenie sa v prípade cudzích štátnych príslušníkov ktorí v Rumunsku vykonávajú odbornú činnosť splňujúce zákonné podmienky používa daňové identifikačné číslo vydávané Ministerstvom verejných financií.</p> <p>Ministerstvo práce, rodiny a rovnakých príležitostí - www.mmssf.ro Národná agentúra pre zamestnanie - www.anofm.ro Národný úrad penzií a iných práv sociálneho poistenia - www.cnpas.org Ministerstvo verejných financií - www.mfinante.ro Národný úrad zdravotného poistenia - www.casan.ro</p> <p>Príjem Priemerná čistá mzda v apríli 2007 bola 1027 LEI (315 Eur), avšak rozdiel vo výške príjmu je najmä medzi východnou a západnou časťou krajiny. Príjem je vyšší v ekonomicky rozvinutejších regiónoch napr. v Bukurešti (severozápad), v ktorej je najvyšší príjem.</p> <p>Odborové zväzy a zamestnávateľské organizácie Odborové zväzy sú nezávislé právnické osoby, zriadené na ochranu a podporu kolektívnych a individuálnych práv, ako aj na ochranu záujmov profesijných, ekonomických, sociálnych, kultúrnych a športových. Súčasne vyjednávajú a uzatvárajú kolektívne pracovné zmluvy. Zamestnávateľské organizácie sú organizácie zamestnávateľov, ako právnické osoby bez politického charakteru a majetku, ktoré reprezentujú, ochraňujú a podporujú svojich členov vo vzťahu k verejným autoritám, odborovým zväzom a iným fyzickým a právnickým osôb.</p> <p>Zdravotný systém Všetci ktorí platia poplatky do systému zdravotného poistenia majú nárok na zdravotnú starostlivosť: lekárske vyšetrenia, recepty a hospitalizácie. Národný fond zdravotného sociálneho poistenia je riadený Národným úradom zdravotného poistenia. www.ms.ro Ministerstvo zdravotníctva, www.casan.ro Národný úrad zdravotného poistenia.</p>
Štúdium	
Stredoškolské štúdium	europa.eu/youth/studying/at_school/index_ro_en.html
Vysokoškolské štúdium	Stránka poskytuje základné informácie o vzdelávacom systéme v Rumunsku, vrátane legislatívneho rámca a administratívnych požiadaviek pre zahraničných študentov - www.study-in-romania.ro .
Stránky škôl	Interaktívny zoznam štátnych aj súkromných vysokých škôl a inštitúcií vyššieho vzdelávania s kontaktmi a internetovými stránkami škôl: www.study-in-romania.ro/romuniv.htm .
Štipendiá, granty pre študentov	Stredisko medzinárodného vzdelávania; informácie o stážach, študijných pobytoch; štipendiách - www.iec.ro .
Letné školy	Informácie o letných školách v Rumunsku a zahraničí: www.studentie.ro/Scoli_de_vara-u374.html
Stáže, výmenné študijné pobyty	Informácie o stážach a výmenných pobytoch sa nachádzajú na stránkach jednotlivých vysokých škôl;
Jazykové kurzy	http://ww3.pimsleurapproach.com/include/ http://www.studyabroadlinks.com/search/romania-language/ http://www.learn4good.com/great_schools/romanian_language_courses
Ostatné informácie ku štúdiu	Všetky informácie o školskom systéme v Rumunsku: http://www.euroeducation.net/prof/romco.htm

Slovenské veľvyslanectvo v krajine	Veľvyslanectvo SR v Rumunsku Otetari nr. 1-3, Sector 2 70206, Bukurešť Mobilný telefón: +4021/744 372 825 Telefón: +4021/3006100 Fax: +4021/3006101 E-mail: embassy@bukurest.mfa.sk .
Veľvyslanectvo krajiny na Slovensku	Embassy of Romania in the Slovak Republik F. Kráľ'a 11 811 05, Bratislava Telefón: 00421/2/42 491 665 Fax: 00421/2/42 444 056 E-mail: ro-embassy@stonline.sk
Internetové adresy bánk v krajine	Rumunská národná banka - informácie o bankovom sektore - www.bnro.ro Zoznam bánk pôsobiacich v Rumunsku s interaktívnymi odkazmi: www.bnro.ro/def_en.htm